

Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie 16.10.2024 nr 2-5/24-01611;
RIIGIKOGU/24-1042/-
2T
Meie 08.11.2024 nr 1.1-11/4626-2

**Õiguskantsleri seaduse ja
prokuratuuriseaduse muutmise
seaduse eelnõu (524 SE)**

Austatud proua Pakosta

Vastavalt Riigikantselei 16. oktoobri 2024. a resolutsioonile nr 1-1/15-524 esitame arvamuse õiguskantsleri seaduse ja prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnõu (524 SE) kohta.

Eelnõu kohaselt muudetakse õiguskantsleri seaduse § 14 lõiget 5¹ selliselt, et õiguskantsleri esinduskulud makstaks välja esitatud kuludokumentide alusel ning esinduskulude väljamaksmise korra ja alused kehtestaks Riigikogu Korruptsioonivastane erikomisjon. Samasisuline muudatus tehakse eelnõuga prokuratuuriseaduse §-i 22³.

Eelnõu seletuskirja kohaselt on seaduste muutmise eesmärgiks avaliku usalduse kasvatamine seeläbi, et nende kulutused oleksid läbipaistvad ja põhjendatud, mis omakorda aitab vältida kahtlusi ametiseisundi võimalikus kuritarvitamises ja tagada, et maksumaksja raha kasutatakse õiglaselt. Seletuskirja mõjude osas tuuakse lisaks välja, et seadusemuudatusega sisse viidav täpne regulatsioon ja läbipaistvus loob raamistiku, mis aitab kaasa riigi peaprokuröri ja õiguskantsleri ametite usaldusväarsuse tõstmisele, seaduslikkusele ja aususele.

Kuna õiguskantsler kuulub põhiseaduslike institutsioonide hulka, kes on põhiseaduse (PS) §-st 139 tulenevalt sõltumatu ametiisik, mis hõlmab muu hulgas finantsilist sõltumatust, on oluline, et tal oleks oma ülesannete täitmiseks piisavad rahalised vahendid. Vahendite hulka kuuluvad ka esinduskulud. Õiguskantsler kujundab oma eelarve Riigikogu seatud raamides. Ka esinduskulude regulatsioon on õiguskantsleri seadusesse lisatud Riigikogu Põhiseaduskomisjoni ettepaneku alusel kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse ja prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnõu (513 SE) menetlemise käigus. Seetõttu leiame, et õiguskantsleri hüvede, sh esinduskulude muutmise kaalumine ja selle üle otsustamine on Riigikogu pädevuses.

Prokuratuuri ega peaprokuröri rolli ei ole küll PS-s avatud, kuid riikliku süüdistuse olemasolu kohtumenetluse osana on siiski välja toodud (PS § 151). Prokuratuuri ja prokuröride tegevuse sõltumatus on reguleeritud prokuratuuriseaduses. Kuna prokuratuuri puudutavad küsimused on tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 59 lõikest 1 Justiitsministeeriumi valitsemisalas

ja prokuratuur on Justiitsministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus (prokuratuuriseaduse § 1 lõige 1), ei võta Rahandusministeerium peaprokuröri esinduskulude regulatsiooni muutmise kohta seisukohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Marge Kaskpeit 5885 1423 Marge.Kaskpeit@fin.ee
Mariel Kivi 5885 1431 Mariel.Kivi@fin.ee